

Primadonnaer på danskebåten?

– Primadonnaen styres av ekstremt sterke verdier og idealer, og arbeidet er hovedkilden til egen tilfredshet og identitet. Vi kan snakke om et kall, mener Helle Hedegaard Heim.

De nærmere 70 overlegene som deltok på Overlegeforeningens årlige tariffkonferanse i februar lot seg inspirere og underholde av Hedegaard Heim som er seniorforsker ved Handelshøyskolen i København.

I sitt foredrag «Primadonnaer, trenger vi dem?» fortalte hun om hvordan det opplevdes å komme som doktorgradsstudent i økonomi for å kartlegge miljøproblemer mellom leger og sykepleiere ved en kirurgisk avdeling på Rigshospitalet i København.

Hedegaard Heim har i sitt doktorgradsarbeid observert hvordan ulike personlighetstyper fungerer (1). Med dette som utgangspunkt mener hun at ansatte kan inndeles i fire arketyper: primadonnaer, prestasjonjagere, pragmatikere og lønsmottakere – eller «banditter» som hun også kalte disse (2). Hun var særlig opptatt av primadonnaen. Ifølge henne er primadonnaer personer med svært god kunnskap som de har skaffet seg gjennom lang utdanning og/eller lang erfaring innenfor sitt fag.

– Det å oppfylle sine oppgaver på en utsøkt måte er det som driver primadonnaen, enten det gjelder å behandle en pasient, en kunde, eller et publikum. Leger, sykepleiere, arkitekter, journalister og mange andre i kunnskapsbaserte bedrifter har behov for å dyrke sine primadonnaer. De kan ikke unnværes, det er de som skaper de ekstraordinære resultatene, mener Hedegaard Heim.

Innlegget ble svært godt mottatt. Mange mente nok å kjenne seg igjen i enkelte av arketyperne – kanskje særlig i en av dem?

Diskuterte etter- og videreutdanning

Tillitsvalgte fra nesten alle sykehus og foretak deltok på tariffkonferansen der temaet bl.a. var etter- og videreutdanning av leger og utfordringer foran årets lønnsoppgjør. Overleger i Norge bruker rundt 400 millioner kroner årlig av egen lønnsmasse for å oppdatere seg faglig.

Deltakerne fikk også en gjennomgang av vernebestemmelsene som er vesentlig mer liberale enn de som finnes i arbeidsmiljøloven samt en gjennomgang av resultatene fra kampanjen God Vakt! som Arbeidstilsynet har gjennomført ved alle landets sykehus (3). De fikk også høre om arbeidet med å registrere legers betalte og ubetalte overtidssarbeid ved St. Olavs hospitalet. Det er arbeidsgivers ansvar å sørge for at slik registrering blir foretatt og å legge forholdene til rette for at dette enkelt lar seg gjøre. Registrering av målinger i oktober 2009 for 289 leger, utgjorde ca. 5 000 overtidstimer,

Arne Laudal Refsum og Helle Hedegaard Heim.
Foto Lise B. Johannessen

eller tilsvarende tre hele årsverk bare denne måneden.

Tariffavtalte bestemmelser som salderingspost

– Overlegeforeningen mener nå å se flere tegn på at en rekke av landets sykehus strammer inn på overlegenes kurs- og kongresspermisjoner og på avviklingen av overlegepermisjonen, sa Arne Laudal Refsum, leder i Overlegeforeningen. Han stilte spørsmålet om tariffavtalte bestemmelser er blitt en salderingspost i helseforetakenes budsjetter.

Anne-Kari Bratten, viseadministrerende direktør i arbeidsgiverforeningen Spekter, ble utfordret på dette. Hun sa at hun, etter å ha gjennomgått verdigrunnlaget for alle de regionale helseforetakene, hadde funnet at de prioriterte kompetanse som en av de aller viktigste områdene i sine virksomheter. Bratten har i samtale med flere direktører i RHFene og på helseforetakene fått tilbakemeldinger om at Overlegeforeningens frykt er ubegrunnet.

Anne-Kari Bratten signaliserte et ønske om et mer langsiktig arbeid om utvikling av avtaleverket. Overlegeforeningen er helt enig i dette, men er skeptisk til utfallet, siden man til tross for at det har vært nedsett flere grupper som har arbeidet med dette, aldri har nådd frem til noe resultat.

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur

1. Hein HH. Mellom konflikt og konsensus: dialogutvikling på hospitalsklinikker. Doktoravhandling. København: Handelshøyskolen i København, 2006.
2. Brattlid D. Trenger helsevesenet flere primadonnaer? Tidsskr Nor Legeforen 2010; 130: 367.
3. God Vakt! Arbeidsmiljø på sykehus. Oslo: Arbeidstilsynet, 2008. www.arbeidstilsynet.no/artikkel.html?tid=78766 [19.2. 2010].

FRA SENTRALSTYRET

Oppnevning

Nye medlemmer i likestillingsutvalget
Catarina Falck (Praktiserende Spesialisters Landsforening), Maria Vatne (Yngre legers forening), Olaug Villanger (Norsk overlegeforening), Stian Lobben (Allmennlegeforeningen), Pål Henriksen (Norsk barne- og ungdomspsykiatrisk forening) er oppnevnt som medlemmer av likestillingsutvalget for perioden 15.2. 2010–31.12. 2011 med vara Ragnhild Øydna Støen. Leder utpekes av utvalget.

Representanter til Fagutvalget FNO – Legeforeningen

Ståle Onsgård Sagabråten, Allmennlegeforeningen og Lars Duvaland, sekretariatet er oppnevnt som medlemmer i fagutvalget mellom Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) og Legeforeningen for perioden 1.3. 2010 til 31.12. 2012.

Regional styringsgruppe Helse Sør-Øst
Svein Aarseth er oppnevnt som ny representant i Regional styringsgruppe om samarbeid mellom fastleger, avtalespesialister og psykologer i Helse Sør-Øst.

Utredning av alders- og sykehjemsmedisin som kompetanseområde

Morten Laudal (leder), Sabine Ruths, Geir Rørbakken, Nina Ommundsen, Corinna Vossius, Mina Bergem og Pernille Bruusgaard er oppnevnt som medlemmer av en arbeidsgruppe med mandat å utrede forslag om etablering av kompetanseområde i alders- og sykehjemsmedisin, herunder funksjon og virkeområde, kompetanseområdets plass i helsetjenesten og behov for leger med kompetanse i alders- og sykehjemsmedisin.

Endret sammensetning av psykoterapiutvalget

Norsk psykiatrisk forening foreslo på sitt årsmøte 18.3. 2009 ny sammensetning av psykoterapiutvalget for perioden 1.1. 2010–31.12. 2013. Utvalget gis slik sammensetning: Bente Øvensen (leder), Petter H. Knutsen (nestleder), Grazyna Banach, Bjørn Ravneberg, Liv Ørbeck, Bich Ngoc Nguyen Pham og John Engh.

Stiftelsen Soria Moria utdanningscenter

Einar Sorterup Hysing (leder), Lars Eikvar Anne Grethe Olsen og Kjersti Baksaas-Aasen er gjenoppnevnt til styret i stiftelsen Soria Moria utdanningscenter. Styret gjenoppnevnes for to år fra 1.1. 2010 til 31.12. 2011.